

**SETEMBRO 2021- MAIO 2022
CICLO DE CONFERENCIAS. PASADOS
INCÓMODOS: GUERRA, MEMORIA E
HISTORIA**

O Grupo de Investigación HISTAGRA continuou co ciclo de conferencias PASADOS INCÓMODOS: GUERRA, MEMORIA E HISTORIA, no que participaron especialistas da historia, estudos culturais, socioloxía, xudicatura e do pensamento para analizar o pasado e a memoria, así como o seu tratamento presente.

O Grupo de Investigación HISTAGRA (<http://histagra.usc.gal>) ten como un dos seus principais obxectivos o estudo do golpe de 1936, a Guerra Civil, o franquismo e a transición política en España e neste marco de investigación se desenvolverá o ciclo de conferencias. A experiencia investigadora e profesional de cada un dos conferenciantes é contrastada o que supón compartir unha experiencia de investigación e posta en valor dun tema como é o do pasado da guerra e a memoria que segue a ser un dos vértices das políticas públicas e da investigación histórica.

Financiado con:

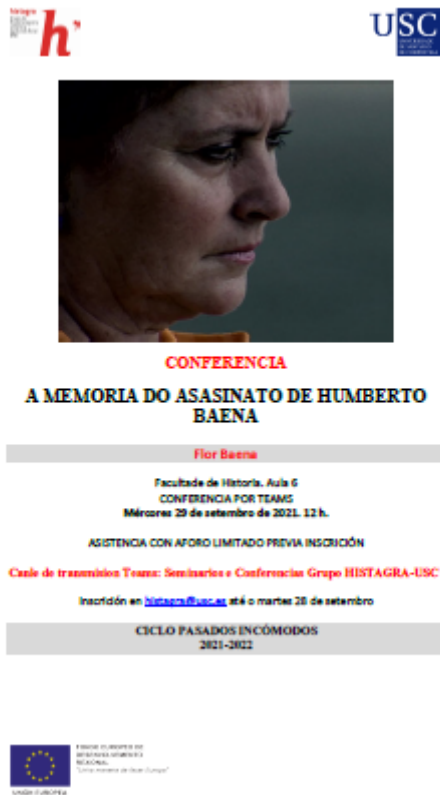

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvemento Regional

Damos continuidade ao ciclo que comezamos en SETEMBRO de 2021 e que se pode recuperar na súa totalidade na ligazón: <https://histagra.usc.es/es/novas/839/comienzan-los-ciclos-de-conferencias-y-seminarios-de-histagra-2021-2022>

RELATORXS

USC

CONFERENCIA

A MEMORIA DO ASASINATO DE HUMBERTO BAENA

Flor Baena

Facultade de Historia, Aula 6
CONFERENCIA FOR TEAMS
Mércoles 29 de setembro de 2021, 12 h.

ASISTENCIA CON AFORO LIMITADO PREVIA INSCRUCIÓN

Cadle de transmisión Teams: Seminarios e Conferencias Grupo HISTAGRA-USC

Inscrución en histagra@usc.es até o martes 28 de setembro

CICLO PASADOS INCÓMODOS
2021-2022

UNIÓN EUROPEA

EUROPEAN UNION

REGIÃO NOROCCIDENTAL DO ALGARVE

UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

Reseña

Relatora: Flor Baena

Título: A memoria do asasinato de Humberto Baena

Día: 29/09/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia, Aula 6.

O 27 de setembro cumprense 46 anos do asasinato de Humberto Baena. A súa irmá Flor, relataranos, a memoria daqueles feitos, presente na súa familia desde aquel fatídico día: “Mi hermano fue acusado de asesinar a un policía en Madrid, pero en aquel momento él estaba en Portugal, aunque las pruebas abrumadoras de su inocencia fueron ignoradas en la farsa de juicio a la que fueron sometidos. Incluso un testigo presencial del asesinato declaró a la policía en hasta tres ocasiones que mi hermano no era el asesino que ella había visto”.

Financiado con:

CONFERENCIA

Alfonso Botti

**HACIA UNA APROXIMACIÓN HISTÓRICA Y
HISTORIOGRÁFICA A LA TERCERA ESPAÑA**

Facultade de Historia. Aula 14
Xoves 11 de novembro de 2021. 12 h.

Pode seguirse tamén por teams:

Canle de transmisión Teams: Seminarios e Conferencias Grupo HISTAGRA-USC

SEMINARIOS HISTAGRA
2021-2022

FUNDO EUROPEO DE
DESENVOLVIMENTO REGIONAL
"Iniciativa de Next Generation"
Linha de apoio

Relator: Alfonso Botti
(Università di Modena e
Reggio Emilia)

Título: Hacia una
aproximación histórica e
historiográfica a la
Tercera España

Día: 11/11/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de
Historia. Aula 14.

Reseña biográfica

Alfonso Botti é
catedrático de Historia
contemporánea da
Università di Modena e
Reggio Emilia. As súas
liñas de investigación
son, Historia da Igrexa
católica e do catolicismo
nos s. XIX-XX; Historia
do modernismo e do
reformismo relixioso
católico na idade
contemporánea, os
procesos de
nacionalización,
modernización e
catolicismo en Europa, o
antisemitismo e a historia
política de España e de
Italia do tempo presente.
Entre 2012 e 2015 foi
Director da Biblioteca
Humanística da
Universidad de Módena
y Reggio Emilia. A
publicacións máis
relevantes: 2020: Con la
Tercera España, Luigi
Sturzo, la Iglesia y la
Guerra Civil española;
2019: Luigi Sturzo e la
guerra civile spagnola,
entre outras moitas.

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

CONFERENCIA

Carlos Benítez Trinidad

BRASIL NÃO PODE PARAR SÓ PARA RESGUARDAR UMA RAÇA JÁ EM EXTINÇÃO: INDÍGENAS E INDIGENISMO NO AUTORITARISMO DESENVOLVIMENTISTA BRASILEIRO

Facultade de Historia
AULA 14

Xoves 25 de novembro de 2021. 12 h.

Pode seguirse tamén por telem: [https://www.usc.es](#)

Ciclo de transmisións Telem: Seminarios e Conferencias Grupo HISTAGRA-USC

CICLO PASADOS INCÓMODOS HISTAGRA
2021-2022

MESA REDONDA

Laura Muñoz (CSIC) e Xurxo Ayán (Uni. Lisboa)

A arqueoloxía do conflito

Facultade de Xeografía e Historia

Aula 14

Xoves 24 de febreiro de 2022. 11 h.

Pode seguirse tamén por telem: [https://www.usc.es](#)

Ciclo de transmisións Telem: Seminarios e Conferencias Grupo HISTAGRA-USC

CICLO PASADOS INCÓMODOS
2021-2022

Reseña biográfica

Relator: Carlos Benítez Trinidad (USC)

Título: Brasil não pode parar só para resguardar uma raça já em extinção: Indígenas e indigenismo no autoritarismo desenvolvimentista brasileiro

Día: 25/11/2021

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia. Aula 14

Carlos Benítez Trinidad (Cádiz, 1986) é Doutor en Difusión Coñecemento pola Universidade Federal da Bahia (2017) e Doutor en Historia de América pola Universidad Pablo de Olavide (2017), coa tese Un espejo en medio a un teatro de símbolos: el indio imaginado por el poder y la sociedad brasileña durante la dictadura civil-militar (1964-1985).

Reseñas biográficas

Relatorxs: Laura Muñoz (Incipit-CSIC), Xurxo Ayán (Uni. Lisboa)

Título: A arqueoloxía do conflito

Día: 24/02/2022

Hora: 11 h.

Lugar: Facultade de Historia. Aula 14

Laura Muñoz é doutora en Historia pola UEx, premio extraordinario de doutoramento 2016, Máster Erasmus Mundus en Arqueoloxía do Cuaternario e Evolución Humana-especializada en Antropoloxía Física e Paleopatoloxía

Xurxo Ayán é arqueólogo e investigador do Laboratorio de Arqueoloxía da Paisaxe do CSIC-INCIPIT. Desenvolve o seu traballo técnico en tres eidos fundamentais: a avaliación e corrección de impacto arqueolóxico de grandes obras públicas, a posta en valor do patrimonio e a difusión e divulgación do coñecemento arqueolóxico.

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de Desenvolvemento Regional

Data: 15/03/2022
Título: O exilio español: desde Mauthausen ata o Sahara
Relator: Enrique Barrera Beitia
Hora: 12 h
Lugar: Facultade de Historia, Aula 14
Conferencia presencial e por vídeo

CONFERENCIA TRANSMITIDA POR TEAMS: SEMINARIOS E CONFERENCIAS GRUPO HISTAGRA-USC

Enrique Barrera Beitia (Zaragoza, 1955), foi profesor de Historia IES Ricardo Carballo Calero de Ferrol, cidade onde vive desde 1980. É Secretario da Asociación Memoria Histórica Democrática de Ferrolterra. Autor de varios libros, La Transición en Ferrol, (2001); El juicio de los 23, (2005); Ferrol, 1931-1952, de la República a la posguerra, (2005); Muros de silencio, (2007); Retallos da Memoria I, (2009); Trabajo e solidariedade na Península: Maderera e PYSBE, (2009); Retallos de Memoria II, (2009); Galegos en Mauthausen (2012).

Máis información:

Grupo de Investigación do HISTAGRA, Departamento de Historia
Praza da Universidade, 1. 15702 Santiago de Compostela

Reseña biográfica

Relatorxs: Enrique Barrera Beitia (Investigador)

Título: O exilio español: desde Mauthausen ata o Sahara

Día: 15/03/2022

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia, Aula 14

Enrique Barrera Beitia (Zaragoza, 1955), foi profesor de Historia IES Ricardo Carballo Calero de Caranza en Ferrol, cidade onde vive desde 1980. É Secretario da Asociación Memoria Histórica Democrática de Ferrolterra. Autor de varios libros, La Transición en Ferrol, (2001); El juicio de los 23, (2005); Ferrol, 1931-1952, de la República a la posguerra, (2005); Muros de silencio, (2007); Retallos da Memoria I, (2009); Trabajo e solidariedade na Península Maderera e PYSBE, (2009); Retallos da Memoria II, (2009); Galegos en Mauthausen, (2012).

Kati Horna. Evacuación de Teruel, 1937. Centro Documental de la Memoria Histórica

CONFERENCIA

Michel Otayek

Instituto de Estudios Latinoamericanos
Freie Universität Berlin

París-Barcelona-México: Kati Horna y sus exilios
fotográficos

Facultade de Historia, Aula 12
Xoves 31 de marzo de 2022, 18 h

Reseña biográfica

Relator: Michel Otayek (Univ. Berlín)

Título: París - Barcelona - México: Kati Horna y sus exilios fotográficos

Día: 31/03/2022

Hora: 19 h.

Lugar: Facultade de Historia, Aula 12

Michel Otayek es historiador de arte especializado en fotografía y cultura impresa en Iberoamérica y doctorado en la Universidad de Nueva York (2019). Su investigación se enfoca en la producción y circulación de imágenes fotográficas, con énfasis en cuestiones de género, exilio e intercambio cultural trasnacional. Su experiencia como curador incluye la muestra Told and Untold: The Photo Stories of Kati Horna in the Illustrated Press (Americas Society, 2016) primera exposición en los Estados Unidos dedicada a la obra de la fotógrafa húngaro-mexicana.

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

CONFERENCIA
Philipp Ther

Refugees in Europe since 1492

Facultade de Historia
AULA 15
Venres 6 de maio de 2022.
12 h.

FUNDO EUROPEO DE
DESENVOLVIMENTO
REGIONAL
"Luz e Vida para todos os europeus"

EMER EUROPEIA

Reseña biográfica

Relator: Philipp Ther (Univ. Libre de Berlín)

Título: Refugees in Europe since 1492

Día: 06/05/2022

Hora: 12 h.

Lugar: Facultade de Historia. Aula 15

Philipp Ther é profesor de Historia de Europa Central na Universidade de Viena. Anteriormente foi profesor de historia europea comparada na EUI de Florencia. O seu libro Die neue Ordnung auf dem alten Kontinent. Eine Geschichte deas neoliberalen Europa (Suhrkamp) recibiu o premio do libro de non ficción da librería de Leipzig en 2015. Princeton University Press publicou unha versión en inglés titulada Europe since 1989: A history. Anteriormente, publicou The Dark Side of Nation States: Ethnic Cleansing in Modern Europe, Nova York: Berghahn Press, 2014 e Center Stage: Operatic Culture and Nation Building in 19 th Century Central Europe

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

ESCOLMA DE FOTOGRAFÍAS

RELATORIO DE FLOR BAENA

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE ALFONSO BOTTI

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE CARLOS BENÍTEZ

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE LAURA MUÑOZ E XURXO AYÁN

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE ENRIQUE BARRERA

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE MICHEL OTAYEK

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE PHILIPP THER

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

PROTAGONISTAS

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA
Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional